

kijelzői mellett pihenők is veszélyeztetik ezzel egészségüket.

Nagyon sok előadást hallhattunk a fény-szennyezés mérésének lehetőségeiről. Legtöbbször a digitális fényképezőgépekkel kapott nyers képek analízisét ecsetelték. Jelen sorok írója is ebben a témában tartott előadást – legalábbis részben, hiszen az apropó a Zselici Csillagos Égbolt Rezervátum létrehozása volt. Az egyik fő feladat a rezervátum nemzetközi elfogadásához a fényszennyezés felmérése. Furcsa módon derült ki az előadás után, hogy milyen jó egeink is vannak: szlovén „barátunk” megkérdőjelezte méréseink hitelességét, nem akarta elhinni, hogy nálunk ilyen sötét égbolt is lehet... Szerencsére többen is segítségünkre siettek. Egy szlovák amatőr csillagász résztvevő jelezte, hogy bizony ők átjárnak Magyarországra észlelni, mert sokkal jobb nálunk az ég. A hasonló méréseket végző német kolléga is jelezte előadásában, hogy adataink teljesen megbízhatóak. Egyszerű ellenőrizni, csak el kell látogatni a Zselicbe.

Az európai IDA konferencián adják át a Galileo-díjat, amit ebben az évben Pierantonio Cinzano kapott meg. A neve sokaknak ismerősnek csenget (na nem az itálról...), ő és a csoportja készítette a sokszor bemutatott és idézett fényszennyezés-világterképét. Mindenki egyetért vele, hogy méltán kapta Cinzano ezt a kitüntetést a fényszennyezés jelenségének jobb megismerésében kifejtett munkásságáért.

A konferenciát több világítástechnikai cég szponzorálta, ketten meggyőzően jó minőségű lámpatesteket mutattak be. A technikai megoldások léteznek arra, hogy a fényszennyezés mértékét minimalizálhassuk. Azonban elgondolkodtató volt az egyik cég képviselőjének válasza arra a kérdésre, hogy (az immár fényszennyezés elleni törvénnyel rendelkező) Szlovéniában milyen arányban adják el a jó és a rossz lámpatesteket. A forgalmazott berendezések 75 százaléka nem felel meg a törvénynek. Hogy ez csak egy átmeneti jelenség, vagy már a törvény hibáit jelzi, még nem tudni. Hazánkban jó lenne majd egyszer olyan sza-

bályozást kreálni, ami meg is valósítható, és ténylegesen hatásosan működik.

2008-ban ismét könnyű lesz az Európai Fényszennyezés-konferenciára utazni, hiszen azt Bécsben szervezik majd, a Kuffner Csillagdában – a tervek szerint augusztus 22–23-án.

Kolláth Zoltán

Fényfolyó – avagy világító szennyvíz a kék Duna helyett

A tarjáni MTT résztvevői közös nyilatkozatban foglaltak állást egy furcsa terv ellen. A „kiáltványhoz” később 35 természetvédő szervezet is csatlakozott. A fényfolyó – az elképzelések szerint – a víz alá helyezett fényforrásoktól világító Duna lett volna. Mindezt természetbarát elképzelésnek tartották, mivel a világításhoz szükséges energiát a folyó mozgása biztosította volna. Persze ettől még nem lesz „öko” a terv – a természetet, halakat, madarakat ugyanúgy zavarná, mint bármilyen más fény. A Duna vizének tisztasága, azaz hogy ne folyjék jelentős mennyiségű szennyvíz a folyóba, sokkal fontosabb lenne. A nyilatkozat szövegéből idézve: „Véleményünk szerint megengedhetetlen, hogy tisztán „művészi” céllal a természeti környezetünket ilyen mértékben megváltoztassuk, miközben egyre kevesebb hely található, ahol az éjszakai égbolt eredeti állapota és az élővilág természetes éjszakai környezete fennmaradt. A fényfolyó terve ökológiai, tájképi, és így esztétikai szempontból is megkérdőjelezhető. Különösen veszélyesnek tartjuk, hogy az ilyen projektek elfogadása és engedélyezése egy nehezen megállítható folyamatot indíthat el, ami további helyrehozhatatlan károkat okoz természeti környezetünkben. A Nyilatkozat aláírói egybehangzóan elutasítják a „fényfolyó” tervét és az ahhoz hasonló elképzeléseket”. Nemhivatalos források szerint a fényfolyó terve időközben lekerült a napirendről. Talán ebben a mi nyilatkozatunk is segített.

KIz